Ч. 46. (10721). Львів, середа 3. березня 1926. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIV.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

Редакція і Адміністрація: Львів, Ринок 10, II. пов. Конто почт. щад. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передпол. Рукописів не звертається.

Передплата: Місячно в краю 4·50 зл. За границею: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 бел. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл., Данія 1 дол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

Ціна одного примірника 20 сот.

## За і проти відшкодування для німецьких князів.

В німецькій державній пресі ведеться здавна завзята боротьба за і проти відшкодування для німецьких князів, майно яких сконфіскувала німецька республика. Тепер ця боротьба загострилася незвичайно. Соціялдемократи й комуністи виступають проти якогонебудь відшкодування і домагаються народнього голосування (плебісциту) в цій справі. Ясно, що всі праві партії є не тільки за відшкодуванням, але й за зверненням всім пануючим до 1918 р. родам у Німеччині їх величанських маєтків. Національні партії (демократи, центр. і ин.) заявляються менше або більше виразно за відшкодуванням.

Конституція німецької республики вимагає, щоб народнє голосування відбувалося на основі законопроєкту. Такий законопроєкт виробили недавно соціяльні демократи й комуністи, а тепер ведуть агітацію за підписуванням петиції у цій справі.

Це підписування зачинається 4. ц. м. Оскільки зберуть чотирі міліони заяв (10 прц. усіх управнених в Німеччині до голосування), то законопроєкт їх мусить бути поставлений в державній раді. Всеж таки нема мови, щоб державна рада в нинішньому складі приняла закон про вивласнення колишніх пануючих родів без відшкодування, бо велика більшість партій Німеччини заявилася за відшкодуванням. Годі прийде до народнього голосування в цій справі. Але й таким шляхом ліві партії ледви чи дібються того, щоб маєтки пануючих родів відібрано без ніякої заплати. Бо народнє голосування може приняти якийсь закон тільки тоді, коли в тому голосуванні візьме участь більшість виборців (ця більшість виносить у Німеччині понад 20 міліонів голосів) і коли за ним заявиться більшість голосуючих, себто понад 10 міліонів людей. А злученим соціялістичним і комуністичним партіям Німеччини ледви чи вдасться стягнути таке число людей до виборчих урн, бо праві партії видадуть правдоподібно пароль своїм прихильникам здержатися від голосування. Тоді очевидно до виборчих урн явиться меншість управнених до голосування — а в такому разі закон не може бути принятий.

На всякий випадок певне одно: соціялдемократи й комуністи зберуть у найблизших днях зовсім легко чотири міліони голосів за своїм внеском, а в такому разі в Німеччині прийде напевно до загального народнього голосування (плебісциту) в цій справі. Як би народнє голосування заявилося проти якогонебудь відшкодування, тоді нинішня державна рада, що в своїй більшости стоїть на протилежному становищі, мусіла б під напором голосу суверенного народу розвязатися. Отже наслідком цього плебісциту можуть бути і нові вибори в німецькій республиці.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

## Радянська Україна.

**Наркомфін України Кузнєцов про фінанси України. — Цукровий промисел. Інститут цукрового промислу в Києві.**

На всеукраїнській фінансовій нараді ствердив Наркомфін України Кузнєцов, що купільна сила карбованця понизилася в останньому часі на цілих 11 відсотків. І тому Союзний Нар. Комісаріят фінансів передбачує зменшення емісії. Почалося і зменшення грошевого обігу: 1. січня ц. р. було в обігу 1269 міліонів карбов., а 1. лютого ця сума зменшилася до 1.241 міліонів карб. Кузнєцов заявив, що скоро вийде з мертвої точки справа закордонних кредитів для радянського промислу. Почато переговори про одержання кредитів у сумі 300 міліонів марок у Німеччині. Закінчаючи справу оборотів приватної торговлі на Україні, референт сказав, що приватний торговельний капітал, який рівнявся на початку 1924—25 господар. року 272 міліонам карб. зріс у першій половині цього господар. року до 405 міліон. карб. Отже він майже подвоївся, а це доказує, що приватна торговля стає поважною силою. Очевидно, що для радвлади таке явище не дуже симпатичне, а тому Кузнєцов радить залишити приватний капітал у тих „легальних формах, що корисні для держави“. Натомісць держава повинна „усі свої вільні капітали обернути на виробництво і щойно тоді буде легко витіснити приватний капітал з тих галузок, що дають за великий прибуток“.

На Україні почалося контролювання приватного капіталу дуже інтензивно також по селах. Кузнєцов каже, що найважнішим завданням радвлади на тому полі є підшукання шляхів для смички з тим капіталом. На Україні є 5 і пів міліона господарств. Коли приняти, що кожне господарство має тільки 10 карбов. лишнього гроша, що його можна використати не в біжучому, але в котромусь з дальших місяців, то це дало би значну суму, бо аж 55 міліонів карбованців, які можна помістити в касах ощадности. Провівши таку калькуляцію і проаналізувавши працю органів наркомфіну, що не все доцільна, Кузнєцов приходить до висновку, що теперішній стан господарства зобовязує радвладу вести тверду політику цін і робити всі можливі заходи для піднесення купільної сили карбованця. В тому відношенні він цілком погоджується з Дзержинським. Далі пропагує Кузнєцов поширення виробництва і прискорення розвитку культур сирівця, щоби таким чином побільшити експорт і уздоровити імпорт. На жаль тут на перешкоді стоїть недостача капіталу. Кузнєцов задумує з нею боротися не так як Дзержинський, тобто шляхом регуляції відносин у радянському промислі, але пропонує мобілізацію селянських ощадностей при допомозі державних кас ощадности. Крім того пропонує ввести твердий податковий режим і знищити податкову „розхристаність“. Всі ці засоби передбачує Кузнєцов у межах нового проєкту про творення окремих буджетів для союзних республик разом з відрубними скарбницями, про що ми своєчасно писали.

В дискусії над рефератом деякі бесідники звернули увагу на факт, що всіх податків на Україні не зреалізовано тому, бо їх збирали сільські ради а не органи фінансового апарату. Инші спинялися довше на ролі приватного капіталу і вказували на те, що приватний капітал фактично використовує в обороті державні суми і тому набирає він ще більшого значіння. Відповідаючи на деякі заміти піднесені в дискусії Кузнєцов заявив, що місцевий буджет України, який виносив у минулому році 250 міл. карб., виноситиме в цьому році 300 міл. карб. Щож до приватнього капіталу то Кузнєцов ще раз підкреслив, що він допустимий в легальних формах тільки там, де державні кошти не вистарчають, отже в товарообороті.

На всеукраїнській нараді в справі цукрового промислу виголосив великий реферат про перспективи цукрового промислу проф. Ситніков. Він зазначив, що виpрацьований цукротрестом пятирічний плян цукрового виробництва має два варіянти; плян максимальний, на основі якого український промисел має в 1931 р. продукувати 114 міл. пудів, тобто на 28 відсот. більше від передвоєнного виробу і плян мінімальний, що має в тому ж році давати 90 міліонів пудів. Нарада признала, що максимальний плян реальніщий. Щоби його зреалізувати треба затратити на самий ремонт фабрик 343 міл. передвоєнних карбованців. Управу буряків треба збільшити на 30 відсотків, а заробітну плату на 25 відс. В 1931 р. повинно працювати 193 цукроварень (нині є всіх 128). Для цього треба побудувати на Україні 49 нових цукроварень і зреконструвати та відремонтувати 70 старих. Нарада стала на становищі, що на Україні мусить бути зовсім окремий, від союзного незалежний цукровий трест.

В звязку з всеукраїнською нарадою цукрового промислу вудбулася у київському представництві Ради Зїздів для справ торгу, промислу і транспорту окрема нарада представників громадських і господарських установ правобережжя в справі поширення пляну цукрового промислу на правобережжу. Ухвалено цілий ряд постанов про будову нових цукроварень на правобережжу, а крім того рішено вимагати як найскорішого заснування в Києві експериментального державного інституту для цукрового промислу. Як відомо, то потребу такого інституту визнала також українська головнаука на останній своїй сесії в Києві.

## Над чим радитиме Рада Ліґи Націй?

Проводитиме нею гр. Іші, японський делеґат. Програма нарад означена вже раніше, заки Німеччина внесла своє прохання. Крім справи Іраку та Туреччини, басейну Саари (вибір комісії для управи нею і збільшення місцевої жандармерії), розглядатиме Рада прохання Міжнародного бюра праці, щоби постійний трибунал справедливости займався управильненням праці дрібніших торговельних підприємств. Крім цього мартова сесія радитиме над програмою конференції щодо обмеження зброєнь.

Усі ці справи відсуне на другий плян дискусія над 4-ою статтею Ліґи щодо перетворення чи поширення Ради Ліґи. Трудноші дискусії будуть у тім, що рішення про поширення постійних місць у Раді мусить бути одноздідне. Щойно тоді воно стає предметом голосування Зборів Ліґи, яке мусить заявитись більшістю голосів за внеском.

## Мир, але озброєний.

**Військова реформа у Франції.**

Шеф французького ген. штабу Дебене подав проєкт реформи всієї армії. Має він на меті обєднати пень французької армії з кольоніяльними військами в одну організацію. Причина цієї реформи недовіря до Німеччини. Ген. Дебене заявив, що зменшити зброєння не можна ось чому: 1) Льокарно є небезпечним експериментом, як довго Німеччина фактично та морально не буде роззброєна, 2) Франція мусить мати силу на випадок атаки на Рейн або Польщу, 3) Франція приневолена боронити підписаних договорів з рушницею.

## Італія в ласках, Анґлія ні.

Від часу як Муссоліні в інтерв'ю зі співробітником „Пті Парізієн“ заявив, що є повним прихильником членства Польщі в Раді, а ворогом Німеччини, якій не вірить польська права преса, що безпосередно перед сесією Ліґи завойовує загальну опінію, робить Муссолініому погану рекляму. Передруковує товстим друком його заяви про наміpену італіянізацію територій над горішньою Адиґою. Добра увертура до дискусії Ліґи про замирення Европи. Одночасно читаємо в „Курієрі варшавскім“ вістку повторену „Словом польским“, що ніколи (!) ще англійська преса не користувалась такими підлими методами як підчас теперішньої боротьби за поширення Ради. Виходить, що англійська преса так дуже лякається висловити свою щиру думку про справу, щоби не наразити собі польської опінії, що мусить аж шило орехати.

## Політика і гроші.

**Тироль і італійські довги.**

Тиждень тому в Інсбруку радило величезне віче при співучасти 3000 людей, щоби запротестувати проти засобів італійського насильства в південнім Тиролі і проти невиразного, покірливого становища австрійського канцлера в цій справі. Віче вислало телеграму до сенатора Бораґа, голови комісії для закорд. справ, при сенаті Зєдинених Держав. У цій телеграмі населення пригадує Бораґові між иншим, що президент Вільсон сам заявив, що признання південного Тиролю Італії є одною з найбільших помилок мирового договору. Бораґ відповів, що хоча погоджується з думкою Вільсона не бачить способу допомо-

мосіє не викорінила з офіцерів традиційного погляду про військову честь, яку найкраще можна зазначити вбучним стіпенником. Тому радянський уряд видав декрет зі забороною двобоїв під загрозою шестилітньої вязниці.

— **Загадочне убийство чи самоубийство?** Пишуть нам з Комарна: Нічю з 25. на 26. лютого ц. р. з невідомої досі руки впали жертвою убийства чотирьох членів родини Вол. Мігужки в Комарні. 26. II. рано около 5 год. збіглися сусіди на крик найстаршого сина Мігужки Франка і застали в хаті Вол. Мігужки страшну сцену, а то вбитих на ліжках в калюжі крови трьох синів у віці 12—17 літ; батько Вол. Мігужка серед страшних мук після трьох важких ударів, а то в голову (сокирою), в потилицю і в правий бік (ножем) помер того самого дня в дорозі на залізницю до Самбора (до шпиталю.) Жінка, що була збиту тяжче приголомшена після ударів у голову, і досі, хоч поволі приходить до притомности, не здає собі справи, хто саме поповнив убийство. Причини цеї незвичайної родинної трагедії наразі невідомі. Ріжні кружляють з того приводу по місточку поголоски: м. ин. деякі припускають, що тут поповнене убийство родини батьком у приступі божевілля, инші знова кладуть цю родинну трагедію на карб якогось нещастя чи кари ізза зложених в якомусь процесі неправдивих зізнань убитими під присягою. Правдиві причини повищої родинної трагедії викаже мабуть ведене в тому напрямі дуже енергічно судове слідство.

— **З епідемії самоубийств.** 18-літній Соломон Райтер пішов за прикладом инших, яким обридло життя, і не бридився випити йодини. Одначе пішов не на другий світ, а тільки до ліжка.

— **Вичулися з поліцианими.** Корбасник Мзсицький і столяр Адам Петрик доказали вчора зібраним у шинку при вул. Лішинського 35 у Львові, що могли би стати атлетами. Не тому, що по пяному повибивали шиби та знищили меблі, а тому, що вибили самі трьох озброєних поліцаїв, повідбиравши їм зброю, а потім боролись з цілим поліційним відділом, який перевів правильну облогу шинку, заки їх обезсилив.

— **Кіно на податки.** У Варшаві зіхалось на наради 300 власників кін з Польщі, щоби надуматись над обороною себе від надто високих податків. Якби так почали влаштовувати зїзди всі люде одної професії в обороні перед податковими тягарями, то не треба би вже ходити до кін!

— **„З приводу народнього свята“.** В статті під цим наголовком подає „Рада“ (ч. 9), мібито проф. І. Огіенко з приводу виступу „Ради“ проти еміґрації УНР, звернувся з відповідною заявою до „Діла“—але йому відмовлено. На просьбу проф. І. Огієнка стверджуємо, що з някою такою заявою до нашої Редакції він не звертався, тому Редакція не могла ні приймати ні відмовляти в прийманні його заяви.

# Дописи.

**Старосамбірщина.** (*Ще про махінації зі шкільним плебісцитом*). В „Ділі“ ч. 38. в дописові зі Старого Самбора була коротка згадка, що в Стрільбичах перемінено українську школу на утраквістичну, себто польську. Як це сталося? Стрільбичі село чисто українське, дітей польських у школі школи небуло. В poці шк. 1925/26 нема ні одної дитини не то національности польської, але навіть обряду рим.-кат. Як в головній школі 2-клясовій, так і в клясі експонованій є самі Українці обряду гр.-кат. і 10 дітей жидівських. За наукою в українській мові внесли декларації батьки 53 дітей, за наукою в державній мові батьки 21 дітей. Батьки останніх були: 1) робітники з тартаку, люде цілком чужі: вони внесли декларації за 9 дітей, з котрих трое переступили вже 14. рік життя, а одно навіть 15. рік. Всі четверо ходять денніе до школи по містах. З инших не ходила, ні не ходить ані одна дитина до школи в Стрільбичах, бо тартак віддалений 5 км. від школи. Всі отже декларації неважні, бо внесені споза шкільного округа, означеного законом на 3 км. До того тартак в лютім ц. р. цілком звинено і вже при кінці минулого року батьки чотирьох дітей враз з дітьми відійшли з тартаку. 2) За двох хлопців декларацію вніс латинник І. Кордис, мельник у Стрільбичах. Але оба його хлопці (один 15 літ, другий 13 літ) перейшли вік шкільний на селі і оба ходять до школи в Старім Самборі. 3) Ще за двоє дітей внесли декларації два польські осадники з так зв. Папроцячи, віддаленої 6 км. від Стрільбич. Є там всього чотири хати, а до Стрільбич належать тільки тому, що побудовані на стрільбицьких ґрунтах під старосільською границею. Діти їх ходять до школи в Старій Солі, віддаленій не більше як 1 км. І ті декларації неважні, бо внесені споза шкільного округа. 4) Всі инші декларації (за 8 дітей) є жидівські. І тут мусимо підкреслити, що Жиди завсіди йдуть проти нас. Яке було за Австрії, таке саме є й нині. Проти оречення Кураторії шкільного з 30. грудня 1925 ч. 13960(І. N.) внесено протест. Чи поможе що, не знаємо, бо в наших „опікунів“ така мораль: Все незаконне стає для них законним, коли їм того треба, а для нас знова все законне стає незаконним, коли того вимагає їх інтерес.

# Відозви й комунікати.

**Для влаштування посмертної виставки Г. Нарбута.**

Дня 23. травня 1920 р. вмер один з найталановитіших синів Української Землі — славний художник Георгій Нарбут. Як тільки закінчив він шкільну науку гимназіяльної бичайї — стає вже визнаним майстром, красою й гордістю нашої графіки, здобуває собі гучне імя як акварелист, як творець найкращої сучасної дитячої книги. За роки свого перебування в Петербурзі Нарбут підняв мистецтво книги на казкову до того височину. Коли ж з революцією блиснули перші проміні визволення українського народу з вязниці царської Росії, Нарбут подався на свою батьківщину, щоби всі свої багаті сили віддати на користь Рідній Країні. Менш ніж за три роки свого перебування у Києві він досяг такої височини творчости, створив стільки річей світового значіння, показав стільки сил на створення нового українського мистецтва, що імя його золотими буквами вписане в історію нашої рідної культури.

Проте твори Нарбутові і значіння його як революційного основоположника й мистецького діяча досі лишаються маловідомими ширшим колам українського народу. Наш обовязок зібрати його твори в одним місці, зробити їх загально-приступними, популяризувати їх шляхом видань. Першим обовязком є влаштування посмертної виставки творів Нарбутових, потреба якої відчувається вже давно.

Зорганізований при Українськім Історичнім Музеї ім. Шевченка в Києві Комітет для влаштування посмертної виставки творів Нарбута звертається до всіх громадян, організацій та установ що мають твори Нарбутові або рідкі видання чи репродукції з них, матеріяли, що характеризують Нарбута як людину (спомини про нього, фотографії і т. и.). — з проханням дати ці матеріяли Комітетові на час виставки або повідомити комітет, де вони переховуються.

Всі відомости прохаємо надсилати на адресу: Київ, вул. Революції, 29.

КОМІТЕТ.

# ✝ Посмертна згадка.

**о. Віктор Кисілевський,** коломийський містодекан і парох в Товмачику помер 16. січня ц. р. у 82. році життя і 57. священства. В.И.П.

**о. Евген Кисілевський,** парох в Хлібичині пільнім біля Коломиї помер 24. січня ц. р. в 77. році життя і 53 священства. В.И.П. 1331 1—1

# Оповістки.

**Український Наддніпрянський Театр під дирекцією Н. Бойка.**

Долина. Саля „Сокола.
3.III. „Без вини винуваті“.
Стрий. Саля Народного Дому.
4.III. „Пан Твардовський“.
5.III. „Дибук“.
Львів. Саля Лисенка, Шашкевича 5.
6.III. год. 3.30 попол. Ціни о 30 прц. знижені. „Пан Твардовський“. Вечером о год. 8. точно „Дибук“, премєра.
7.III. год. 3.30 попол. Ціни о 30 прц. знижені. „Ревізор з Петербургу.
Прощальна вистава.
9.III. „Без вини винуваті“, премєра.
Спеціяльні нові декорації і богаті костюми.

З днем 1.III. 1926. Адміністрацію Театру обняв відомий імпресаріо П. Карабіневич. Заанґажовані артисти: Вп. п. Ганжа баритон, Вп. п. Шрам піяніст, Вп. п. П. Барвінок інженю-драматик. Музичний провід обняв відомий капельник п. Г. Левицький 1337 1—?

**„Сокіл-Батько“** подає до відома школам і товариствам, що можна до кінця березня ц. р. зголошуватися о віднайм майдану „С.-Б.“ на вправи, фестини і т. п. Буфет на майдані „С-Б“ є рівнож до піднайму. Оферти складати в канцелярії „С-Б“ при вул. Руській ч. 20 щоденно від год. 11—1 перед пол. 1341 1—2

**З огляду на те,** що дня 13. березня 1926. мають відбутися Загальні Збори, Надзірна Рада кооперативи „Студентська Самопоміч“ у Львові, Супінського 21. просить цим всіх Вп. студентів і прочі особи, яким вислала у вересні 1925 р. бльочки, листи, повновласти і заяви кооперативи в ціли приєднування членів і збирання датків на фонди кооперативи, щоби до дня 10. березня звернули всі матеріяли, з якими залягають, в противнім случаю буде правлена примушено візвати до звороту їх в часоп сах. — НАДЗІРНА РАДА.

**Зі спорту.** Заходом Спортової Секції „Сокола-Батька“ відбудуться в неділю, дня 7. березня 1926 р. пописові важкоатлетичні змагання з такою програмою: 1) змагання в тужанні (закінчення VI. Запорізьких ігрищ, фінальні розгривки). 2) Пописові змагання в підкичуванні тягарів. Змагання відбудуться в руханковій салі „Сокола-Батька“, вул. Руська ч. 20. Початок о год. 7. вечером.



# Подяка.

Прибиті важким смутком-болем по втраті невіджалуваного й найдорожшого нашого батька, діда і прадіда о. Віктора Кисілевського, пароха в Товмачику, що покріплений Найсв. Тайнами відійшов від нас у вічність дня 16. січня ц. р., складаємо найщирішу подяку усім, що у дні великого нашого горя виявили нам стільки правдивого й сердечного співчування, а для покійного стільки глибокої пошани й щирого привязання. Дякуємо передовсім Впр. о. деканови А. Русинови за ласкавий провід в похоронах, за слова прощальні над могилою Покійного, як також всім Всч. Отцям так з деканата коломийського як і инших деканатів, що в такім поважнім числі зявилися, щоби спільно помолитися за душу свого вірного й щирого співробітника у винограді Христовім, а тлінні останки Його в торжественнім поході провести на місце вічного супочинку. Дякуємо щиро Всч. о. Цибикови, пароxови з Назірної за сердечні слова потіхи й розради над домовиною в церкві, а Впр. сов. й проф. гімназ. о. Адріянови Добрянському за щирі слова подяки над могилою Покійного всім учасникам в похоронах. Рівнож дякуємо Впр. сов. о. А. Кашубі, лат. пароxови в Маріямпіль за ласкаву участь в похоронах. Дякуємо Впов. Зборови учительському з Товмачика і Івановець, що своїм частим відвідуванням Покійного старались біль Його облегчити, дякуємо за поміч і участь в похоронах, а зокрема сердечно дякуємо Впов. П. Яворському, управителеви школи в Івановцях за теплі і повні чуства слова прощання Покійного коло школи в Товмачику. Дякуємо чесним братствам церковним з Товмачика і з Івановець, що так численно зявились зі всіми парохіянами і відпровадили свого отця пароха на місце вічного супочинку. Вкінци дякуємо всім знакомим і другам Покійного, що поспішили і з дальших сторін віддати послідну прислугу тому, що був для них завсіди щирим приятелем і сердечним другом. — Ще раз усім щиро дякуємо і шлемо сердечне: „Спаси-Біг“. — *Александра, Анастазія, Евгенія, Ярослава і Роман* — діти: *о. Стефан Крушельницький, о. Теофіль Глібовицький, о. Михайло Романовський і о. Сильвестер Михайлик* — зяті; *Александра* — синова; *Ольга, Ярослав, Николай, Люба, Роман, Галина, Наталя, Ярослава, Стефан, Роман, Дарія і Романа* — внуки; *Галина і Наталя* — правнуки. — Товмачик в лютім 1926. 1339 1—1

[illegible] це часами зветься б'льша [illegible] — тут (себто в Польщі — Ред.) хоч-би дух Льокарна. (Правду кажучи, Скшинський сповадив це [illegible] його вже давніше, але тепер він (дух Льокарна!) сповнюється, тихо приступає до праці, а найважнішим і безсумнівним його дотеперішнім вислідом треба вважати без сумніву підготування для заснування українського університету в Польщі. Тим чином сповнюються якінці з власної волі польської держави мрії й бажання українського народу, які в свою ж часі не були сповнені в старій Австрії, ні в Росії".

Вже отсей вступ варта великих грошей. Треба подивляти небуденний і — очевидно — безкорисний ентузіязм варшавського кореспондента „Бав. Цайтунг" польським духом... Льокарна, який проявив свою живучість в прозаї університетської справи в соймі. Але їдім далі:

Про український університет постійно думають польські чинники. Вже в першому кабінеті Вл. Грабського завертав собі ним голову мін. Міклашевський, а опісля його наступник і теперішній міністер Ст. Грабський. Вони важко працювали, щоби перебороти істнуючі між двома братніми народами противенства. Польська політика не мала наміру йти задалеко назустріч Українцям і признавати їм права. І тому слід зазначити, що розвязка університетського питання стає товчком до льояльної співпраці Українців з польською державою. Цю думку радісно зустріли особливо українські вчені. А між ними є не лише мужі, що живуть під Польщею, але й такі, що находяться за границею, і вже тому не можуть бути запідоврені в якійнебудь залежности від Поляків. Недавно д-р Роман Смаль-Стоцький, колишній професор універтетету (?!) і заступник українських інтересів за границею (!!), переслав мін. Грабському лист, який є відповідю на заходи польського уряду. Всі українські вчені з президентом Наук. Т-ва ім. Шевченка проф. К. Студинським, всі б. австрійські професори, які тепер працюють на українських високих школах у Праві, зединилися до спільної праці біля Ст. Грабського.

„Навіть київська колегія в рад. Україні приєдналася до напрямних співпраці, так що можна ствердити, що весь український науковий світ сьогодня одноодушно стоїть за ініціятивою польського уряду.

З черги йде не менше ентузіястична передача змісту листа д-ра Р. Стоцького.

„Ми дещо ширше — каже варшавський кореспондент „Bas. Zeitung" — переказали висновки цього листа, що звучать як маніфест, бо такі слова є дуже рідкі в теперішніх часах національної боротьби і гнобдення, бо тут в нашому світлі звялюються так часто уже зрозумілі проблеми. Поляки знають, що є ще поодинокі українські політики, що свої інспірації черпають з тих кол, які намагаються перепинити витворення тріваої мирної атмосфери між обома народами. На всякий випадок більшість, далеко вартнісша частина українського руху, безсумнівно виявила свою волю заключити мир і разом з польським народом робити позитивну роботу. Ця польсько-українська співпраця без сумніву на протязі довшої й льояльної діяльности мусітиме сперши видержати спробу тріваости. Всі державні чинники в Польщі є рішені уможливити українській молоді студії в рідній мові в нутрі польської держави. Українська молодь мусить бути виховувана в атмосфері мира і тим чином буде зроблений дальший крок на шляху політичної пацифікації національних „виродків" (der nationalen Fremdelemente). Історія польської республики в минулих століттях дала наглядні докази (schlagende Beweise), що є можлива гармонійна співпраця ріжних народів в рамах одної державности. До цього є й тепер добра воля в мирoдатних кругах Польщі. Треба бути безнадійним песимістом, щоби не вірити в дальший розвиток річей (себто співжиття і співпраці)".

Але треба бути — додамо — крайним анальфабетом чи ігнорантом, а радше платним сподвижником польської пропаганди, щоби писати такі очевидні... „поезії"!



# Українці на чужині.

**Культурне життя в Гомекурі (Франція).**

Культурно-Освітнє Товариство удаштувало концерт-баль, що відбувся 30. січня в салі Лорен, при великій кількости (400 осіб) запрошених гостей з мешканців Гомекура та адміністрації гомекурського заводу. Салю прибрано в українському стилю. Після короткої промови п. Тарнавського

хор К. О. Т-ва прегарно відспівав „Вкраїно мати, кат сконав", „Як умру" та гимн. По перерві струнна орхестра К. О. Т-ва відіграла кілька річей, з яких особливо гарно вдався „Запорожський марш". Далі йшли: декламації (п. Василенко і п. Віцке), дует: тенор і баритон (п. Вереха і Ключко) і сольоспіва гра на мандоліні (п. Ключко). Хор відспівав ще кілька річей („Прометей" „Чуєш брате мій" та инші) і почався баль. Гості чужинці були надзвичайно задоволені концертом і з цікавістю розпитували про історію, України та про значіння гербу України (соборного), що прикрашував салю.

Пройшло більше року з часу нашого приїзду до Гомекура, але яка ріжниця між торішніми й теперішніми поглядами Французів на нас. Торік це було все одно що ми, що Росіяне, а тепер уже ніхто з Французів не назве Українця Росіянином, але навпаки — кожний знає і скаже, що це велика ріжниця (diference). І всього того добилися ми своєю одностайністю та організованістю. Велику ролю відіграли в цьому вистави та концерти, що їх майже що-місяця дає наше Культурно-Освітнє Товариство.

# Ювилей Митрополита

**в мурах Духовної Семинарії.**

Гідно відсвяткувала Духовна Семинарія і Богословське Наук. Т-во у Львові 25-ліття діяльности митр. Шептицького на митрополичому престолі у Львові. Як перед кількома днями на ювилейнім святі в „Народнім Домі", так і в довгій гарно прибраній салі Духовної Семинарії вібралося 28. ц. м. багато передових українських духовних і світських діячів, щоб одною великою громадою вшанувати працю й заслуги Ювилята.

Зачалося свято привітанням Митрополита від Дух. Семинарії, яке виголосив ректор о. Сліпий, передавши Ювилятові теку з підписами професорів, питомців і тих сиріт, що виховуються при семинарії. Опісля хор питомців під управою п. Королюка співав псальму Бортнянського „Услишить тя Господь". Дальші точки програми виповнили: скрипкове сольо пит. Коцка, декламація поеми В. Щурата, присвяченої Ювилятові, що її виголосив пит. Головинський і тенорове сольо о. Ром. Левицького, що відспівав у супроводі фортепяну і скрипки „Ave Maria" Гунода.

Після короткої павзи виступив з привітанням від Богосл. Наук. Т-ва його голова о. д-р Тит Галущинський, що вручив Митрополитові ювилейне число „Богословії". Велике враження зробила чудова гра на цитрі старенького о. сов. Е. Купчинського, що з далеких сторін приїхав для звеличання ювилею. Як колись, в найкращих часах „Бандуриста", якому він товаришив зі своєю нерозлучною цитрою у його екскурсіях, викликуючи своєю мистецькою грою справжній ентузіязм, — так і на цьому вечорі викликав він велико одушевлення присутних і цілий ураган оплесків. Це була найкраща точка програми, що не тільки подобалася, але й зворушувала. Після того співав ще хор питомців псальму Бортнянського „Рече Господь", а чотирьох питомців-скрипаків відіграли дві річи в супроводі фортепяну (фортепяновий достріл ствчинав у досвідних руках п. Льва Гуркевича). Закінчив свято інсп. д-р І. Котів викладом про ідею єдности Христової Церкви.

# Ювилей української артистки.

**В 20-ліття діяльности Наталії Дорошенко.**

Цього року сповняється 20 літ артистичної діяльности визначної української артистки й декламаторки, Наталі Михайлівни Дорошенко, жінки відомого українського діяча, Дмитра Дорошенка. 20 літ тому вперше виступила п. Н. Дорошенко на прилюдній сцені з надзвичайно гарною декламацією поезій Шевченка на Шевченковому святі в Київі, у великій салі Купецького Зібрання. Молоду дебютантку публика нагородила бурхливими оплесками, а преса прихильними відзивами.

Цей успіх був початком мистецької діяльности п. Н. Дорошенко. За порадою приятелів вступила вона до драматичної школи в Київі, яку скінчила з відзначенням. Перед молодою артисткою стелилася принадна кар'єра на російській сцені. Росіяне всіми силами хотіли забити до себе таку новиту силу, одначе Н. Дорошенко не піддалася на їхні спокуси і присвятила себе виключно одному мистецтву. З відродженням України переходить вона на сцену Українського Державного Театру, снує широкі плани роботи в нових, державних уже рамках, але обставини розвіяли ці мрії. Разом з чоловіком опинилася наша артистка на еміграції в Европі. Але й тут вона не кидає рідного мистецтва й чарує своєю творчістю своїх і чужих. На еміграції виступає Н. Дорошенко здебільшого з декламаціями. Здавна поважно працюючи над цею галузю мистецтва, так у нас занедбаною, п. Н. Дорошенко осягнула величезний успіх на полі декламаторства і є під цей час чи не найвизначнішою його представницею. Як декламаторка має п. Н. Дорошенко великий репертуар мистецьки опрацьованих для декламації поезій: Шевченка, Франка, Вороного, Б. Лепкого, Л. Українки Олеся, Карманського й багатьох инших — старших і наймолодших українських поетів. У її виконанні краса й сила української поезії виступає у своїй своїй величі, чаруючи до нестями слухачів, примушуючи їх переживати цілою душею майстерну декламацію артистки. Довго булоб перечисляти захоплені відзиви своїх і чужих слухачів. Досить сказати, що чеська й німецька преса по кождім виступі п. Н. Дорошенко раз-у-раз містили великі прихильні рецензії. Останнім часом артистка поважно хорувала, але одужавши знову одушевляла слухачів своїми декламаціями підчас святкування роковин смерти Л. Українки в Подєбрадах 15. січня і на святі 22. січня в Празі.

Як зачуваємо, п. Н. Дорошенко має намір відвідати Америку, щоб і нашим заокеанським землякам дати відчути увесь чар української поезії.

Витаючи шан. артистку з 20-ми роковинами її мистецької діяльности, бажаємо їй дальших успіхів на вибранім нею полі.

# ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

**Чемберлен подався до димісії.**

Мін. Чемберлен поставив ультімат кабінетові Болдуіна, що зложить своє урядування і не поїде на сесію Ради С. Н. до Женеви, коли уряд не закцептує його словного зобовязання даного Бріянові в справі поширення Ради. Вечером розійшлись чутки, що Чемберлен зложив на руки прем. Болдуіна просьбу про димісію. Загально думають, що Болдуін димісії не приме. „Дейли Телеграф" пише, що уряд згодиться на приняття Німеччини до Ради, а домагання инших держав відложить до осени. „Морнінг Пост" пише, що в руках Штреземана і Лютера є ключ до розвязки кризи перед приняттям Німеччини. Від заяв Ш. і Л. залежить дальший розвиток подій.

**Бельгія проти Польщі.**

Бельгійський уряд звернувся до С. Народів із письмом, у котрім заявляє, що погоджується зі становищем Швеції і годиться на признання постійного місця в Раді лише Німеччині. Коли инші державам признали постійне місце, то і Бельгія вважає признання їй сталого місця в Раді.



**Злука Австрії з Німеччиною.**

„Шікаго Трібюн" повідомляє з Берліна, що справа злуки Австрії з Німеччиною стається все актуальнішою. В найблищих днях можна посідувати неждане закінчення порозуміння Австрії з Німеччиною.

**Диктатура в Німеччині?**

„Брл. Тгб." повідомляє, що рад. нім. кола пропагують плян введення у Німеччині диктатури в формі уряд. директорії.

**Зединення поль. монархістів.**

Табор польських монархістів у Варшаві й організація мон. у Познані створили спільну орг. „Зединення польських монархістів". През. нач. ради є Вацлав Немоєвський. До управи входить м. ин. ген. Довбур Мусніцький. В суботу було засідання нач. ради партії ХН. Ухвалили, що в Польщі треба привернути дідичну владу короля.

**Димісія Братіяну.**

Париська „Інформасіон" повідомляє про недалеку димісію уряду Братіяну. Можливо, що премієром буде один із провідників опозиції ген. Аввреску. Ген. Аввреску є приятелем князя Карля й колиж він обняв би уряд, то князь вернувся би до Букарешту.

# Біржа.

**Гроші.**

Америк. дол. 7·76 — 7·80, канад. дол. 7·55 — 7·60, чеські кор. 0·23·25 — 0·23·50, леї 0·3·25 — 0·3·75, франц. фр. 0·29·50 — 0·29·75, фр. швайц. 1·45 — 1·50, англ. фунти 35·80 — 36·20.

Золото. 20 кор. 27·50 — 30·00, 20 франк. 27·2 — 27·70; 20 марк. 35·00 — 35·50; 10 руб. 38·00 — 38·50.

Срібло. Австр. кор. 0·61·00 — 0·62·00, 5 авст. кор. 3·24 — 3·30, фльорени 1·62 — 1·65, рублі 2·60 — 2·70, рубель дрібним сріблом 1·30 — 1·35.

# НОВИНКИ.

— **Доносицька манія.** Кілька днів тому згадували ми в новинці про доноси „Слова Польского" на наші ріжні установи, вказуючи на те, що інформації цього органу, який учить навіть поліцію ще більшого патріотизму у винюхуванні всіх слідів „українства" — здебільша фабриковані в недужій уяві „культуртреґерів". Одним з останніх таких доносів була звістка про те, що в канцелярії української гімназії у Львові, крім української мови, вимиваної незаконно, є... бюст Хмельницького, який колись різав Поляків. Два дні пізніше находимо в „Слові П." таку новинку „Бойкот польської мови в школах. У звязку з новинкою під таким заголовком, поміщеною недавно в наших часописах, доводуємося, що ні в бюрі директора української гімназії у Львові, ні в будинку цієї гімназії нема зовсім бюсту Хмельницького". Але донос пішов...

— **Почтова цензура.** Попав нам у руки лист, адресований українським селянином до свого сина у Львові з місцевости Надиби. На коверті листа видніє напис почтового урядника: „Ścągnąć koperte i przedłożyć naczelnictwu". З того бачимо, що на почтах і нині переводять цензуру листів. У даному випадку коверти не „стягнули" і лист до „начальництва" не пішов, але попав до рук адресата з наведеним написом. Лист наданий в почт. уряді „Надиби ВА" (друге слово невідбите!).

— **Присуд Бісвінґа.** Дня 1. III. апеляційний суд оголосив присуд у справі барона Бісвінґа, обвинуваченого в убивстві кн. Друцького-Любецького. Бісвінґа засудила на основі § 455 (убивство в подразненні) і 440 (фальшування векслів) на 4 роки вязниці з позбавленням прав. Кару на основі амнестії зменшено на 1/3, себто до 2 літ і 8 місяців. Тому що засуджений не зложив жаданої судом кавції 10.000 зол., Бісвінґа арештували й посадили у вязниці.

— **Боротьба з військовим пересудом.** У радянській армії в останніх часах поширилась пошесть двобоїв. За минулий рік було за офіціяльно відомих 90, з чого 60 смертельних. Одно, що навіть зено-

# Перші ластівки.

В польському партійному й політичному житті велике оживлення. Всякі партії і групи проявляють незвичайну рухливість. Особливо рухаються польські агітатори на „кресах“. Від крайної правиці до крайної лівиці йде сильна електрична струя на... українське село. Скопити його в свої цупкі обійми, поривати до свого возу, опанувати його і витиснути морально й матеріяльно — ось мета тих заходів. Всі засоби усвячують ціль. І для тієї цілі найзавзятіші шовіністи не вагаються „споганити“ своїх уст українською мовою (як це було в Самбірщині); для тієї цілі розростається демагогічна брилівщина до апокаліптичних розмірів (засвоюючи собі навіть право „боронити“ українських селян перед українськими установами); для тієї цілі пропагується еміграцію, засновуються по наших селах місцеві гуртки польських партій („Хлопського Стронництва“, „Пяста“ і т. и.), обіцюються позички (як от у Брідщині), не згадуючи вже про те, що за „panią matkę“ підтупцює хлібоїдщина у всіх своїх дивовижних видах. На місцях зростають ad captandam benevolentiam нашого селянства опозиційні настрої навіть у коаліційних партій. Вистане згадати, що пепесівці, що мають аж двох міністрів в кабінеті Ст. Грабського, pardon — гр. Скшинського, нарікають на переслідування ППС... на Поліссі.

До цих зовнішніх проявів діяльности польських партій слід іще додати і внутрішні. В останніх днях вся польська преса заговорила про дві важні події: про компроміс польських соймових клюбів в справі самоврядних законів і про таємну ухвалу „Пяста“ у справі розпущення сойму та розписання нових виборів. Агітаційно-демагогічна діяльність польських партій є першими ластівками, є передвістником виборів до самоврядних установ, і до сойму. На днях мається вирішити справа компромісу щодо самоврядних законів. „Самоврядна“ анархія дійшла вже до кульмінаційної точки. На основі даних Тимч. Самоврядного Виділу у Львові наперед року в трьох східно-галицьких воєвідствах маємо 2.584 розвязаних громадських рад (на всіх 4.184), 74 розвязаних міських рад (на всіх 124) і 42 розвязаних повітових рад (на всіх 54). Коли поминути сім західно-галицьких (етнографічно польських) повітів, штучно причіплених до львівського воєвідства, в яких в р. 1919 відбулися громадські вибори на основі розпорядку Польської Ліквід. Комісії в Кракові та коли мати на увазі, що між „нерозвязаними“ громадськими радами є щонайменше половина фактично неістнуючих, то прийдемо до переконання, що 90 процент всіх самоврядних установ на території Східної Галичини є розгороднених і погребаних. Самоволя всяких комісарів, наказних війтів, „дорадчих рад“, нищення й роздрапування самоврядного майна, спекуляція і нажива безконтрольних людців, схованих поза плечима польських адміністраційних і партійних чинників дійшла вже до краю. Навіть прибите важким лихоліттям, здебільшого апатичне населення гостро і різко виявляє своє невдоволення з приводу „самоврядного“ руйнництва.

Бажаючи сяк-так заспокоїти роздратоване населення, бажаючи розрідити важку атмосферу та різке негодування на істнуючий режім, польські правлячі чинники всею силою пари прискішують ухвалення самоврядних законів. Тут криється джерело компромісу. Здавалося,



що польську правицю і лівицю на точці самоврядування розділює непереходна пропасть, здавалось, що й мови не може бути про якенебудь порозуміння, була майже певність, що — по запевненням польських хлопських і робітничих партій — ту справу розвяже аж будучий сойм. Тимчасом ненадійно в останніх днях спішно твориться компроміс. Чому так нагло? Зовсім просто. Як вже згадувано, щоби вийти побідно у соймових виборах, треба сяк-так задоволити роздратоване населення, особливо на „кресах“, де в самоврядній ділянці панує повна анархія. Одночасно бажаним є перед соймовими виборами розслідити ґрунт та познайомитися з настроями населення при самоврядних виборах. Важне тут і те, щоб при цих виборах випробувати й удосконалити виборчу „техніку“ та перевести самоврядні вибори перед тим, заки українське населення Галичини матиме своїх правно-уманд атованих заступників.

Ось причини похватности. Після самоврядних виборів відбудуться вибори до сойму. Як бачимо, то значіння компромісу між польськими партіями щодо самоврядних законів є незвичайно велике. Покищо не знаємо ні суті, ні змісту того компромісу. Та сяк чи так надвигаються події, яких значіння для нашого народу є першорядної ваги. Біжуча хвиля вимагає від нас незвичайної уважливости, загальнонаціональної солідарности, підготованости і поважної праці. Мусимо бути на сторожі, щоби не прогавлювати моменту, щоби не дати себе осідлати у всіх комірках публичного життя. Найвищий час перейти від пасивности й апатії до активности й рухливої оборони основ нашого життя. Найвищий час замкнути добу безуспішних поразок і перейти на здобувчий фронт.

Ф. Ф.

---

Тирольцям. Може лише заявити, що як довго імперіялізм є в програмі політики Муссоліні, до цього часу він не має наміру погодитись на сплату італійських довгів, приймаючи 23 центів замісць доляра. „Якщо Італія вжиє грошей для імперіялістичних цілей, нехай уживає власних а не наших“.

---

# Ідилля.

— Грабський-Стоцький мав на меті використати справу українського університету для пропаганди за Польщею в Европі. Як пізніше виявилося і як ми це передбачували, університетську справу провалено в соймі і зложено на склад у комісії, але „широкий жест“ мін. Грабського викликує подив в Европі. Поляки осягнули свою мету і тепер голосять на всіх рогах европейських вулиць не лише про свою „толеранцію“, але просто про ідилію. Треба признати, що польська пропаганда, розпоряджаючи великими матеріяльними засобами, вміє творити казки і вміє наркотизувати публичну опінію. Польська пропаганда з питомою собі безцеремонністю поширюється все більше і більше. Ще крок, а довідаємося, що наше життя під Польщею є якоюсь казочною мрією.

Недавно реферували ми брехливі теревені польського „Цилльонага“ в паризькій „Correspondence universelle“, а сьогодня можемо попишити наших читачів статтею: „Ein Stück nationalen Ausgleichs in Polen“, поміщеною в „Baseler Zeitung“. Є це не стаття, а ентузіястичний пеан в честь польської державности, якої єдиним змагання: заспокоїти культурні потреби „нац. меншостей“. Не можемо опертися чарові тієї статті, а тому будемо старатися передати її якнайбільш вичерпуюче, щоби й наші читачі могли пережити хоч одну світлу хвилину в своюому життю:

„А всетаки воно двигається — починається стаття — двигається справа налагодження культурного життя меншостей в нутрі свобідної польської державности. Далеко від великої політичної метушні — бо в

---

*Галактіон Чіпка.*

# ВІД МІСТА ДО МІСТА.

(Враження з поїздки по провінції.)

До Каліфорнії по золоте руно! Бориславський приятель і їх любов до театру. Державність наша, сусідська і семе: „не кради!“ Всесторонняя слава Дрогобича. Одноголосний протест і сецесія. Ближче до Львова. Стрий і мій сантимент. Саля і її стеля. Цвіт публики. Дівочий страх собі на шкоду:

Очуняши після першого виcкоку на провінцію, до Золочева, ми звернули розпалені жаждою зиску і слави очі в иншу сторону. Тим разом ми постановили вибратись у галицьку Каліфорнію, а жертвою мав упасти Борислав, Дрогобич і Стрий. Про ці міста здавна ходила фама, що вони все щиро витають правесних і неправесних дітей Мельпомени. Спеціяльно що до Борислава завзято піддержував цю славу один з авторів „Вертепу“, маючи в тямці прекрасні переживання з часів найбільшого розцвіту театру „Руської Бесіди“ і його чільніщих артисток. З тих часів і походить його повна поповичівського романтизму пісня: „Десь там серпентиною вється, доріжка в сутінню сосон...“, яка по кождій строфі мала ще студентсько-безнадійний рефрен:

„Кохання і муки
Жажду я з розпуки
Ах! Важко жити без націй...“

Безнадійність поета була вповні оправдана: Його зірка була від 15 літ замужна, мала заздрісного мужа і четверо дітей. Якжеж можна тут мати хочби тільки проминчик надії?!...

Минулися часи. Театр „Бесіди“ зівяв як билина в полі, а колишній залюблений студент не жажде вже кохання полученого з мукою, бо й розпуки в цього приводу тяжко в нім колинебудь дошукатися.

Але Борослав, придбавши собі славу театрального міста, задержав її й досі. Хоч свої і чужі вивозили з нього що вдалося і що попало, та слава театральности це не свічки, нафта чи яка там инша бензина, її вивезти не можна так легко і так безкарно.

Борислав оправдав себе вповні (що до любови театрального мистецтва!). Ми в ньому не доложили ні сотика, коли не брати під увагу возів і деяких дрібних видатків, звязаних з виставою.

Прощаючи гостинні болота бориславські, ми з вікон вагону довго-довго гляділи на море світел по копальнях і роздумували над причинами упадку Західної України...

Що правда, на ці роздумування ще був час, бо... перед нами стояв Дрогобич, тісно звязаний нафтовою ниткою з Бориславом.

Дрогобич теж славний в театромантства, але чи тільки з цього?!... За Австрії вславився він бравурним наступом військ на безборонних робітників підчас кандидатури Левенштайна на посла. Тоді австрійські штабовці вперше показали, що потрафлять, коли мають добрі інформації. За війни вони ще більше чудес доказували таки в тім самім Дрогобичі і його околиці, маючи таких виконавців як суддя Загурскі і багато других на „скі“.

За українсько-польської війни Дрогобич не дав себе віпхати в тінь. Весь час був він пробним каменем патріотизму наших „верхів“ і, треба признати, був каменем дуже твердим. Мало хто видержав пробу, хто очевидно мусів переходити її.

В часах нашої інвазії на Галичину (1919 р.) вславився Дрогобич і бунтом, т. зв. большевицьким, який вибух тому, що деякі тамошні старшини робили службу на промені, а жовнірами були таки дрогобицькі уроженці. Бунт скінчився тим, що одні і другі пішли на фронт, хоча в обличу небезпеки були вже готові до сердечної згоди...

Вистава „Вертепу“ в кіновій салі (Дрогобич не має бідний своєї власної!) пройшла блискучо і весело, а кульмінаційною точкою комізму був виступ одного духовника. Він „одноголосно“ узнав фігурку целєбса за неморальну і остентаційно вийшов зі салі. Виконавців „Вертепу“ це вправило в прекрасний настрій тим більше, що крісло було наперед заплачене, а „недослуханих“ білєтів каса не приймала. Маю враження, що шановний пуританин сильно схвилюється, коли почує, що у Львові на чотирьох виставах було багато каноніків (і то дійсних!), які спокійно досиділи до кінця. Один тільки аргумент промовляє за ним: що Львів, то не Дрогобич...

Щоби бути ближче до Львова, ми таки без відпочинку переїхали в Стрий.

Я здавна мав до Стрия небувалий сантимент і афішуючу слабість. Не знаю, від чого саме зродилася в мені ця прихильність до незамітного міста. Чи тому, що зі Стрия походить одна з найгарніших львівянок, чи може тому, що Стрий чистіший від галицької столиці, а льокалі стоять нище тільки під оглядом цін?!

Останніми часами український Стрий сильно заріс кукілем так, що збіжа посіяне давними господарями Стрийщини, ледви проглядало десь-не-десь. Здавалося, що хіба з цього ніхто їсти не буде, хіба правдиві хлібоїди. Але тепер, як кажуть усі, кукіль помітно приник і збіжа знову вибивається. Стрий знову запах молоком і маслом як за добрих давних часів...

Місто Стрий симпатичне ще й тому, що має прекрасну театральну салю. Правда, кусень стелі обвалився, але хто з видців дивиться підчас вистави на стелю?!...

Публика, що прийшла на „Вертеп“, знанадного розмістилася. Не було стиску ні тлоку, а я не бачив ніодного ряду крісел зовсім порожнього. Мушу при тім одначе („одначе“ на четвертім місці, це ознака великого красномовства) зазначити, що стрийська публика, хоч не задоволить кого з матеріяльного боку, мусить задоволити з морального. Чутка вона на всякий дотеп а сатири не вважає злочином чи злобою. Тому ми мали повне вдоволення, а виїхавши по виставі (вперше за час поїздки!) з місцевими громадянами і громадянками, вивезли зі Стрия як найкращі спомини. Тільки три панночки з провінції, які обіцяли приїхати також, настрашилися снігу та инших псевдонімів і без продажних відкалили.

Нехай будуть лихі самі на себе, бо з нами було трьох кавалерів, які мають всі ісонти і непереможну охоту знайти собі товаришку життя.

(Продовження буде).